

Steeds meer lui kopen licenties op zonder product op de markt te brengen, om zo firma's te chanteren

Bedrijven, opgepast: daar zijn de patenttrollen

Ze produceren zelf niets, maar bezitten wel een hele resem patenten. Daarmee kunnen ze nietsvermoedende bedrijven onder druk zetten om te betalen. Ze chanteren met peperdure rechtszaken. De patenttrollen komen aangespoeld uit de VS, en België is niet immuun.

BRUNO STRUYS

Internettrollen vallen gebruikers op sociale media lastig met berichten die emotie uitlokken, vaak met desinformatie. Patenttrollen zijn even vervelend, maar een pak kostelijker. Het zijn bedrijven die patenten opkopen zonder enige ambitie om ook een product op de markt te brengen. Liever contacteren ze bedrijven die wel bepaalde activiteiten hebben, met de melding dat er een patent op staat. Vervolgens dreigen ze met een rechtszaak die hun activiteiten kan stilleggen.

Rechtszaken rond patenten zijn ingewikkeld en duur. Het kost al handenvol geld om te laten uitzoeken of een bepaald patent wel van toepassing is. Daarom kiezen bedrijven soms liever voor de weg van de minste weerstand en stemmen ze ermee in om royalty's te betalen. En dat is exact waar de patenttrollen op uit zijn. *Trolls at play.*

Wat ze doen is niet onwettelijk. Een bekende is bijvoorbeeld Paul Allen, ooit medeoprichter van Microsoft, die met een portefeuille van driehonderd patenten trolling-zaken aanspande tegen bedrijven als Apple, eBay, Google en YouTube. Het fenomeen is ontstaan in de Verenigde Staten. Toen in het begin van de jaren 2000 de internetzeepbel sprong, gingen verschillende techbedrijven failliet en profiteerden anderen ervan om patenten op te kopen.

"De laatste jaren zien we meer en meer patenttrollen en in het bijzonder in de telecom, omdat

in die sector 15 jaar geleden veel octrooien zijn verleend", zegt Stijn Debaene, van advocatenkantoor Fieldfisher, gespecialiseerd in intellectueel eigendom. "Er zijn mensen die daar een verdienmodel van gemaakt hebben."

Op dit moment verdedigt Debaene een Belgisch bedrijf tegen een Amerikaanse patentrol, in een zaak die voorlopig confidencieel blijft. En hij verdedigde Telenet tegen een Amerikaanse firma die onder andere een patent beweerde te bezitten op een toepassing in de Yelo-app. Het ging om de mogelijkheid om buitenshuis via de smartphone of een computer een opname te programmeren. Telenet won de zaak, want de rechter oordeelde

'We zien het fenomeen vooral in de telecom. Er zijn mensen die daar een verdienmodel van hebben gemaakt'

STIJN DEBAENE
ADVOCaat GESPECIALISEERD
IN INTELLECTUEEL EIGENDOM

Bij ons sloeg een 'patentrol' toe tegen Telenet: een Amerikaanse firma beweerde een patent te bezitten op een toepassing in de Yelo-app. © RV

dat het patent niet geldig was voor de aangeboden dienst.

Daarna startte echter nog een lange juridische weg, omdat Telenet haar gerechtskosten wou gedekt zien. In België staat er echter een maximumbedrag op de kosten die je kan verhalen op de verliezer. Zo kon Telenet per aanleg slechts 11.000 euro recupereren. Een dergelijke rechtszaak voor eerste aanleg brengen kost al gauw meer dan 100.000 euro, omdat zaken van intellectueel eigendom ingewikkeld en tijdrovend zijn. "Het probleem is dus dat die patenttrollen in België weinig te verliezen hebben", zegt Debaene.

VERZEKERING

Tussen 2007 en 2017 steeg het aantal rechtszaken rond patenttrollen in Europa jaarlijks met gemiddeld 19 procent. Een wetswijziging in 2014 in de VS, waardoor patenttrollen het daar moeilijker krijgen, zou die verschuiving naar Europa verder versterken. Duitsland is populair bij patenttrollen. In 2017 ging het daar om 19,5 procent van de zaken rond intellectueel eigendom (IE). In Frankrijk ging het om 4 procent, in Nederland 5,5 procent. Concrete cijfers over België zijn niet bekend.

In ons land biedt verzekeringskantoor Vanbreda Risk & Benefits tegenwoordig een verzekering die de eventuele verdedigingskosten dekt. "Bijna elke onderneming kan ermee te maken krijgen, van een kleine kmo tot een multinational", zegt Christophe Liekens, expert IE-verzekeringen bij Vanbreda. "Voor een kleine kmo kan een aantal door patenttrollen een stuk bedreigender overkomen. Als zij de keuze krijgen tussen een voorgestelde schadevergoeding van enkele duizenden euro's of het vooruitzicht van juridische procedures, geven ze de voorkeur aan de eerste optie. Een bedrijf dat zich wil wapenen tegen patenttrollen kan terugvallen op een IE-verzekering."

De Morgen 10/04/2019, bladzijden 4 & 5

All rights reserved. Gebruik and reproductie enkel mits toelating van de uitgever via De Morgen

